

మనుషుల్లో ఎప్పుడూ కనిపించని హెచ్5ఎన్ఎ2 బర్డ్ ఫ్యాటో వైరస్ వల్ల తొలి మరణం సంభవించింది. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (డబ్ల్యూహెచ్ఎం) జూన్ 5న ప్రకటించింది. మెక్సికోకు చెందిన ఒక వ్యక్తి ఏప్రిల్ 24న దవాఖానలో అనారోగ్యంతో చనిపోయాడని, ఆ వ్యక్తికి ఆ వైరస్ ఎలా సోకిందో తెలియదని, ఒక పౌల్ట్రీ ద్వారా అది వ్యాపించి ఉండవచ్చని డబ్ల్యూహెచ్ఎం వెల్లడించింది. మనిషి ద్వారా వ్యాపించడం వల్ల ఆ వ్యక్తి మరణించాడని ఆధారాలు లేవని మెక్సికో వైద్యశాఖ పేర్కొంది.

రాష్ట్ర సగటు కమతాల పరిమాణం ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లాలు?

వ్యవసాయం, అనుబంధ రంగాలు

2022-23లో రంగాల వారీగా ఉపాధి పొందుతున్న వారు

రంగం	భారత్	తెలంగాణ
వ్యవసాయం	45.8 శాతం	47.3 శాతం
పారిశ్రామికం	25.3 శాతం	19.7 శాతం
సేవ	28.9 శాతం	33 శాతం

Land use Pattern: భూమి వినియోగపు తీరు 2022-23

అంశం	శాతం
1) అంశం	24.7 శాతం
2) వ్యవసాయేతర భూమి	7.62 శాతం
3) సాగు రహిత భూమి	5.78 శాతం
4) బంజరు భూములు, నిరుపయోగ భూములు	5.42 శాతం
5) నికర సాగు భూమి	52.88 శాతం
6) ఇతర భూములు	3.87 శాతం

వ్యవసాయ కమతాలు (Land Holding Pattern)

- 1970-71 నుంచి భూ కమతాల గణన సేకరణ జరుగుతుంది. 11వ భూ కమతాల గణన ప్రకారం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 2021-22 ఆర్థిక సంవత్సరంలో మొత్తం కమతాల పరిమాణం 63.12 లక్షల హెక్టార్లు. రాష్ట్రంలో భూ కమతాలు కలిగి ఉన్న వారి సంఖ్య 70.60 లక్షలు.
- 2021-22లో రాష్ట్రంలో సగటు కమతాల పరిమాణం- 0.89 హెక్టార్లు
- 2015-16లో రాష్ట్రంలో సగటు కమతాల పరిమాణం- 1 హెక్టార్
- 2010-11లో రాష్ట్రంలో సగటు కమతాల పరిమాణం- 1.12 హెక్టార్లు

2021-22లో రాష్ట్ర సగటు కమతాల పరిమాణం ఎక్కువగా ఉన్న జిల్లాలు

- 1) ఆదిలాబాద్- 1.53 హె.
- 2) కుప్రం భీమ్- 1.39 హె.
- 3) భద్రాద్రి- 1.30 హె.
- 4) జోగులాంబ గద్వాల- 1.08 హె.
- 5) నారాయణ్ పేట్- 1.03 హె.

తక్కువగా ఉన్న జిల్లాలు

- 1) మెదక్- 0.60 హె.
- 2) కామారెడ్డి- 0.73 హె.
- 3) వరంగల్- 0.74 హె.
- 4) కరీంనగర్- 0.75 హె.
- 5) హనుమకొండ- 0.75 హె.

రాష్ట్రంలో వివిధ కేటగిరీ కమతాల కింద ఉన్న కమతాలు, విస్తీర్ణం వాటా కమతం రకం 2021-22 వ్యవసాయ గణన (శాతంలో)

1) ఉపాంత కమతం	68.7
2) చిన్న కమతం	22.7
3) దిగువ మధ్య కమతం	7.1
4) మధ్య కమతం	1.4
5) పెద్ద కమతం	0.1

సాగు భూమి రాష్ట్రంలో వానాకాలంలో 5 ప్రధాన పంటల సాగు విస్తీర్ణం (శాతంలో)

సాగు విస్తీర్ణం- 198 లక్షల హెక్టార్లు	పంట	2021-22	2022-23
సాగు విస్తీర్ణం- 222 లక్షల హెక్టార్లు	వరి	44.30 శాతం	43.79 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 222 లక్షల హెక్టార్లు	పత్తి	34.08 శాతం	32.90 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 142 లక్షల హెక్టార్లు	మొక్కజొన్న	4.23 శాతం	5.04 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 142 లక్షల హెక్టార్లు	కందులు	3.83 శాతం	5.44 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	సోయాబీన్	3.39 శాతం	2.66 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	రాష్ట్రంలో యాసంగి 5 ప్రధాన పంటల సాగు విస్తీర్ణం		
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	పంట	2021-22	2022-23
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	వరి	63.4 శాతం	76.66 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	మొక్కజొన్న	10.01 శాతం	8.7 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	శనగలు	6.97 శాతం	4.87 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	వేరుశనగ	6.25 శాతం	3.13 శాతం
సాగు విస్తీర్ణం- 147 లక్షల హెక్టార్లు	జొన్నలు	2.34 శాతం	1.73 శాతం

దిగుబడి: రాష్ట్రంలో ఎకరాకు వచ్చే పంట దిగుబడి.

పంట	2021-22	2022-23
వరి	2064 కేజీలు/ఎకరానికి	2018 కేజీలు/ఎకరానికి
మొక్కజొన్న	2350 కేజీలు/ఎకరానికి	2249 కేజీలు/ఎకరానికి
కందులు	570 కేజీలు/ఎకరానికి	634 కేజీలు/ఎకరానికి
పత్తి	537 కేజీలు/ఎకరానికి	990 కేజీలు/ఎకరానికి
సువ్వులు	310 కేజీలు/ఎకరానికి	302 కేజీలు/ఎకరానికి
సోయాబీన్	701 కేజీలు/ఎకరానికి	652 కేజీలు/ఎకరానికి
జొన్నలు	683 కేజీలు/ఎకరానికి	713 కేజీలు/ఎకరానికి

2022-23లో ఆహార ధాన్యాలు, బియ్యం, పత్తి విస్తీర్ణం, ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకతలో మొదటి 5 స్థానాల్లో గల రాష్ట్రాలు

	పంట	విస్తీర్ణం	ఉత్పత్తి
1) ఆహార ధాన్యాలు	1) యూపీ	1) యూపీ	1) చండీగఢ్
	2) ఎంపీ	2) ఎంపీ	2) పంజాబ్
	3) రాజస్థాన్	3) పంజాబ్	3) మహారాష్ట్ర
	4) మహారాష్ట్ర	4) రాజస్థాన్	4) ఢిల్లీ
	5) కర్ణాటక	5) ప. బెంగాల్	5) తెలంగాణ
2) బియ్యం	1) యూపీ	1) ప. బెంగాల్	1) చండీగఢ్
	2) ప. బెంగాల్	2) యూపీ	2) పంజాబ్
	3) ఒడిశా	3) పంజాబ్	3) హర్యానా
	4) ఛత్తీస్ గఢ్	4) తెలంగాణ	4) తమిళనాడు
	5) తెలంగాణ	5) ఒడిశా	4) తెలంగాణ
3) పత్తి	1) మహారాష్ట్ర	1) మహారాష్ట్ర	1) జమ్మూకశ్మీర్
	2) గుజరాత్	2) గుజరాత్	2) నాగాలాండ్
	3) తెలంగాణ	3) తెలంగాణ	3) గుజరాత్
	4) రాజస్థాన్	4) రాజస్థాన్	4) రాజస్థాన్
	5) కర్ణాటక	5) కర్ణాటక	5) ఒడిశా

ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రాష్ట్ర జీఎస్వీపీలో వివిధ రంగాల వాటా?

రంగం	2022-23	2023-24
వ్యవసాయం	17 శాతం	15.8 శాతం
పారిశ్రామిక	18.8 శాతం	18.5 శాతం
సేవ	64.2 శాతం	65.7 శాతం

తెలంగాణ ఆర్థిక, సామాజిక సర్వే- 2024

రుతు వర్షపాతం	కాలవ్యవధి వర్షపాతం	సాధారణం	నమోదైన వర్షపాతం
1) నైరుతి రుతుపవనాలు	జూన్-సెప్టెంబర్	738.8 మి.మీ.	861.6 మి.మీ.
2) ఈశాన్య రుతుపవనాలు	అక్టోబర్-డిసెంబర్	113.2 మి.మీ.	52.7 మి.మీ.
3) శీతాకాలం	జనవరి-ఫిబ్రవరి	12.1 మి.మీ.	1.2 మి.మీ.
4) వేసవి వర్షపాతం	మార్చి-మే	55.1 మి.మీ.	79.9 మి.మీ.

● నైరుతి రుతుపవనాల ద్వారా వర్షపాతం 17 శాతం అదనంగా నమోదయ్యాయి. ఈశాన్య రుతుపవనాల ద్వారా 53 శాతం, శీతాకాలం వర్షపాతం ద్వారా 90 శాతం తక్కువ వర్షపాతం నమోదైంది. వేసవి వర్షపాతం 45 శాతం అదనంగా నమోదైంది.

ఉద్యానవన రంగం

- 2022-23లో ఉద్యానవన పంటల సాగు విస్తీర్ణం 12.12 లక్షల ఎకరాలు కాగా, దీని ఉత్పత్తి 53.06 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు.

2022-23లో ఉద్యానవన పంట సాగు విస్తీర్ణం, ఉత్పత్తి

	పంటలు	సాగు విస్తీర్ణం	ఉత్పత్తి
1)	పండ్లు	4.44 లక్షల ఎకరాలు	24.33 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు
2)	కూరగాయలు	1.35 ల.ఎ	14.64 ల.మె.ట
3)	సుగంధ ద్రవ్యాలు	3.44 ల.ఎ	4.74 ల.మె.ట
4)	తోట పంటలు	2.8 ల.ఎ	5.58 ల.మె.ట
5)	పూలు	0.09 ల.ఎ	0.72 ల.మె.ట
6)	ఔషధ మొక్కలు	0.005 ల.ఎ	0.05 ల.మె.ట

● 2020-21లో ఆయిల్ పామ్ సాగు విస్తీర్ణం 46,324 ఎకరాలు. ప్రధానంగా ఆయిల్ పామ్ ను భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, ఖమ్మం, నల్లగొండ, సూర్యాపేటలో ఈ పంటను సాగు చేస్తున్నారు.

2022-23లో వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు 414 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులు

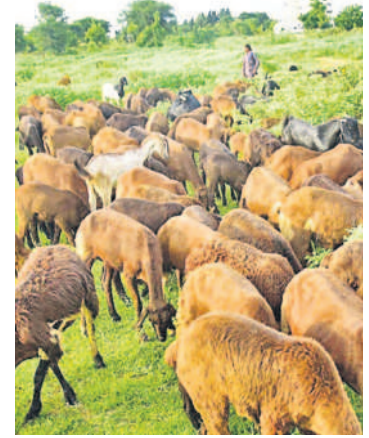
పంట	విస్తీర్ణం	ఉత్పత్తి
1) వరి	122.45	లక్షల ఎకరాలు 258 ల.మె.ట
2) పత్తి	50.03 ల. ఎ	30.59 ల.మె.ట
3) మొక్కజొన్న	12.74 ల. ఎ	28.65 ల.మె.ట

వర్షపాతం

- 2023-24లో సాధారణ వర్షపాతం 919 మి.మీ. కాగా నమోదైన వర్షపాతం 994.8 మి.మీ. (8 శాతం అదనం)

పశుపోషణ రంగం

- రాష్ట్రంలో 29 లక్షల కుటుంబాలు పశుపోషణ రంగంలో జీవనోపాధి కల్పిస్తుంది.
- 2012-19 మధ్య రాష్ట్రంలో పశు సంపద 26.7 మిలియన్ల నుంచి 32.6 మిలియన్లు అంటే 22.9 శాతం వృద్ధి రేటు పెరిగింది.
- చిన్న, సన్న కారు రైతులు, భూమిలేని పేదలు మొత్తం పాల ఉత్పత్తిలో 62 శాతం వాటా కలిగి ఉన్నారు. 70 శాతం పశు సంపద కలిగి ఉన్నారు. పశుసంపదక రంగంలో నిమగ్నమైన శ్రామిక శక్తిలో మహిళలు 69 శాతం ఉన్నారు.
- 2022-23లో పశు సంపద ద్వారా రాష్ట్ర జీఎస్వీపీ ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం 90,857 కోట్లు కాగా, 2023-24 98,961 కోట్లు లభించింది.

2019 గణాంకాల ప్రకారం పశు జనాభాలో దేశంలో రాష్ట్ర శాతం

- 1) దున్నపోతులు- 3.85 శాతం
 - 2) గొర్రెలు- 25.67 శాతం
 - 3) మేకలు- 3.31 శాతం
- దేశ పశు జనాభాలో రాష్ట్ర పశు జనాభా శాతం 6.09 శాతం కాగా, పౌల్ట్రీ 9.39 శాతంగా నమోదయ్యాయి.

పన్నాల శ్రవణ్ కుమార్
ఎకనామిక్స్ ఫ్యాకల్టీ,
9866709280
హైదరాబాద్

ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రాష్ట్ర జీఎస్వీపీ వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాల వాటా

ఉప రంగం	2022-23	2023-24
పంటలు	49.8 శాతం	47.5 శాతం
పశుపోషణ	44.7 శాతం	46.8 శాతం
అడవులు	2.2 శాతం	2.2 శాతం
మత్స్య ఉత్పత్తులు	3.3 శాతం	3.5 శాతం
ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం రాష్ట్ర జీఎస్వీపీలో వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాల వృద్ధి రేట్లు		
ఉప రంగం	2022-23	2023-24
పంటలు	7.89 శాతం	-0.39 శాతం
పశుపోషణ	2.35 శాతం	3.99 శాతం
అడవులు	-0.93 శాతం	0.07 శాతం
మత్స్య ఉత్పత్తులు	0.44 శాతం	0.36 శాతం

